КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичного виховання та національного спротиву

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково- педагогічної

та навчальної роботи

_____ Олексій Жильцов

“__” _____ 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи національного спротиву

для здобувачів

Спеціальності *усі спеціальності*

Освітнього рівня перший (бакалаврський)

Освітні програми *усі освітні програми*

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 0693/26
Начальник відділу моніторингу якості освіти
(підпис) (прізвище, ініціали)
«01» 09 2026 р.

Київ – 2026

Розробники:
Комоцька О.С., старший викладач кафедри фізичної культури та педагогіки спорту

Викладачі:
Ніканоров К.М., старший викладач кафедри фізичного виховання та національного спротиву;
Андрієнко О.А., старший викладач кафедри фізичного виховання та національного спротиву;
Кушнір О.Г., старший викладач кафедри фізичного виховання та національного спротиву;
Тимончук М.В., викладач кафедри фізичного виховання та національного спротиву;
Ляхович М., викладач кафедри фізичного виховання та національного спротиву;
Седляр С. викладач кафедри фізичного виховання та національного спротиву;
Фуніков К.Д., викладач кафедри фізичного виховання та національного спротиву

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
фізичного виховання та національного спротиву
Протокол від 01.09.2026 р. №12
Завідувач кафедри (Галина ІВАНЕНКО)

(підпис)

Робочу програму перевірено 02.09.2026 р.

Заступник директора/декана (Оксана КОМОЦЬКА)
(підпис)

Пролонговано:

На 20__/20__н.р_____(_____). «___»___20___р.,протокол №____
(підпис) (ПІБ)
На 20__/20__н.р_____(_____). «___»___20___р.,протокол №____
(підпис) (ПІБ)
На 20__/20__н.р_____(_____). «___»___20___р.,протокол №____
(підпис) (ПІБ)
На 20__/20__н.р_____(_____). «___»___20___р.,протокол №____
(підпис) (ПІБ)

Пояснювальна записка

Програма навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» розроблена на основі Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки №1002 від 30.06.2026 р..

Програма передбачає набуття здобувачами освіти загальної компетентності «здатність до національного спротиву» шляхом формування національно-патріотичної свідомості, громадянської стійкості та набуття ними комплексу теоретичних знань і практичних навичок домедичної допомоги, тактичних дій, мінної безпеки, зв'язку та орієнтування, а також через розвиток психологічної стійкості та розуміння логіки національного спротиву, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Програма призначена для підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка (далі — Університет) за денною або дуальною формою здобуття освіти (уразі її запровадження), визначених Типовою програмою навчальної дисципліни «Основи національного спротиву», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки №1002 від 30.06.2026 р..

Основи національного спротиву проходять здобувачі вищої освіти Університету, які вступили на навчання на основі повної загальної середньої освіти на першому році навчання.

Здобувачами вищої освіти на основі фахової передвищої або вищої освіти, які не вивчали навчальну дисципліну «Основи національного спротиву», навчальна дисципліна вивчається протягом першого року здобуття вищої освіти.

Здобувачами вищої освіти на основі фахової передвищої освіти, яка включала вивчення аудиторної підготовки дисципліни «Основи національного спротиву», вивчення практичної підготовки на місцевості і професійно-орієнтованої підготовки навчальної дисципліни здійснюється на першому році навчання.

Основи національного спротиву проводиться в Університеті. З метою забезпечення формування у здобувачів вищої освіти навичок і умінь, необхідних для виконання вимог передбачених деякими розділами (темами) цієї програми, проведення навчальних занять можливе у навчальних частинах (центрах) Збройних Сил, інших утворених відповідно до законів військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення та Держспецтрансслужби, закладах освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських, та тренінгових центрах органів поліції.

Обсяг програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» становить 5 кредити ЄКТС.

Навчальна дисципліна Основи національного спротиву вивчається в традиційному (аудиторному) форматі державною мовою.

Теоретичні теми можуть викладатися дистанційно, практичні заняття вивчаються виключно очно за особистою участю здобувача освіти.

Практична підготовка на місцевості[5] може проводитись за рахунок канікулярної відпустки здобувачів вищої освіти.

Дозвіл на перенесення практичної підготовки навчальної дисципліни на наступний рік для здобувачів освіти, які не пройшли її з поважних причин, надається керівником закладу освіти, в якому навчаються такі здобувачі освіти.

В умовах воєнного стану студенти чоловічої статі у віці до 23 років, які здобувають вищу освіту за денною формою навчання з використанням бази дистанційного навчання і перебувають за кордоном, можуть прибувати до України для проходження практичних занять та повертатись за кордон скориставшись правом безперешкодного перетину державного кордону згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2025 р. № 1031 «Про внесення змін до Правил перетинання державного кордону громадянами України».

Внутрішньо переміщені особи, які з використанням бази дистанційного навчання здобувають вищу і фахову передвищу освіту за денною формою навчання в закладах освіти, наближених до районів ведення бойових дій, і які перебувають в безпечних регіонах України, можуть пройти курс підготовки громадян до національного спротиву в центрах підготовки громадян до національного спротиву за місцем перебування, результати якої можуть бути визнаними і зарахованими закладами освіти як частина вивчення тем навчальної дисципліни «Основи національного спротиву».

Здобувачам вищої та фахової передвищої освіти, які надали до закладів освіти свідоцтва центрів підготовки громадян до національного спротиву про проходження курсів підготовки громадян України до національного спротиву, визначати результати навчання за навчальною дисципліною «Основи національного спротиву», застосовувавши процедуру визнання в освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в центрах нацспротиву, в межах автономії закладів вищої та фахової передвищої освіти, визначеної спеціальними законами, та згідно з Порядком визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затвердженого наказом МОН від 08 лютого 2022 року № 130, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 16 березня 2022 року за № 328/37664.

Іноземці та особи без громадянства, які здобувають вищу або фахову передвищу освіту в Україні, не вивчають навчальну дисципліну «Основи національного спротиву», передбаченої для громадян України.

Практична підготовка навчальної дисципліни проводиться після опанування аудиторної підготовки у поточному або в наступному навчальному році, або за рахунок часу, відведеного на канікулярну відпустку здобувачів освіти. Згідно зі статтею 57^1 Закону України «Про освіту» в умовах воєнного стану практична підготовка навчальної дисципліни може проводитися в закладах вищої освіти, наближених до районів ведення бойових дій, за умови забезпечення безпеки учасників освітнього процесу, наявності необхідної навчально-матеріальної бази та підготовлених викладачів та інструкторів.

Здобувачі освіти, які належать до діючих згідно з законодавством України релігійних організацій, віровчення яких не допускає користуватися зброєю, можуть замінити вивчення складових навчальної дисципліни «Основи

національного спротиву», пов'язаних із застосуванням і використанням зброї, оволодінням іншими компонентами, що не суперечать їх віровченню.
Здобувачі освіти з особливими освітніми потребами, за їх заявою та згідно з підтвердними документами закладів охорони здоров'я, звільняються від практичних занять дисципліни «Основи національного спротиву», що завдають шкоду або становлять загрозу їх фізичному стану або стану здоров'я.
Результати навчання за темами дисципліни «Основи національного спротиву» можуть бути визнаними і зарахованими за відповідними темами інших навчальних дисциплін освітньої програми у порядку реалізації принципів автономії та самоврядування закладів вищої та фахової передвищої освіти.
У разі відсутності можливості використання дрона практичні заняття за темою 12 Сучасні військові технології, роботизація та безпілотні літальні апарати (наземні роботизовані комплекси, безпілотні надводні апарати) можуть здійснюватися з використанням симулятора. Вивчення теми 12 є ознайомчим, яке не формує оцінюваної практичної навички, та не включається до нормативів підсумкового контролю.
Контроль якості: При викладанні тем застосовуються такі методи контролю: поточний (включаючи оцінювання виконання практичних нормативів), тематичний, самоконтроль.
Обов'язковим елементом поточного контролю є перевірка практичних навичок - виконання встановлених нормативів з захисту від зброї масового ураження, домедичної допомоги, вогневої підготовки, тактичних дій.
Після закінчення вивчення навчальної дисципліни проводиться диференційований залік з обов'язковою практичною складовою.
Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність визначаються Університетом, про що інформуються здобувачі освіти на початку вивчення тем.
Вимоги до матеріально-технічної бази: Визначаються постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності».
Партнерство: Практичні заняття з набуття навичок ведення вогню зі стрілецької зброї та інших вмінь, передбачених цією програмою, проводяться за територіальним принципом на полігонній базі вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, навчальних частин (центрів), військових частин Збройних Сил України, інших складових сил безпеки і сил оборони та на інших сертифікованих стрільбищах, у тирах та на інтерактивних тренажерах інших юридичних осіб з дотриманням правил безпеки під час поводження із зброєю та боєприпасами, індивідуально або в складі навчальних груп.
Інклюзивність: Програма адаптується та враховує потреби здобувачів освіти із обмеженнями за станом здоров'я, а також для студентів, віровчення і релігійні переконання яких забороняють використовувати зброю, через заміну активних військових практик на самостійне вивчення теоретичних і практичних компонентів дисципліни. Для таких здобувачів освіти передбачено

альтернативний формат навчання без необхідності розроблення окремої програми практичного навчання в межах чинної програми дисципліни.
Практичне навчання для зазначених категорій студентів здійснюється у безпечній та адаптованій формі, зокрема через:
відпрацювання алгоритмів дій у надзвичайних ситуаціях (евакуація, укриття, взаємодія в команді);
навчання з домедичної допомоги та тактичної медицини;
моделювання ситуацій (кейси, рольові ігри, тренінги);
роботу з навчальними матеріалами (відео, інструкції, інтерактивні платформи);
виконання практичних завдань за спеціальністю, пов’язаних із безпекою, логістикою, комунікацією чи аналітикою.
Оцінювання результатів навчання здійснюється без використання бойових елементів і включає:
виконання тестових завдань для перевірки теоретичних знань;
оцінювання практичних навичок через ситуаційні задачі та кейси;
підготовку індивідуальних або групових проєктів;
усні або письмові відповіді (з урахуванням можливостей студента).

Згідно з ч. 9 ст. 6-2 ЗУ «Про нацспротив» неуспішне складання підсумкового контролю або відмова здобувача освіти від вивчення навчальної дисципліни "Основи національного спротиву", крім випадків, визначених частиною восьмою цієї статті, є підставою для відрахування здобувачів освіти із закладу освіти.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	Денна		Заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	5/150		
Курс	1		
Семестр	1	2	
Кількість модулів	3	2	
Обсяг кредитів	3	2	
Обсяг годин, в тому числі:	90	60	
Аудиторні	60	50	
Модульний контроль	-		
Семестровий контроль	-		
Самостійна робота	30	10	
Форма семестрового контролю		Диференційований залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – набуття здобувачами освіти загальної компетентності «здатність до національного спротиву» шляхом формування національно-патріотичної свідомості, громадянської стійкості та набуття ними комплексу теоретичних знань і практичних навичок домедичної допомоги, тактичних дій, мінної безпеки, зв'язку та орієнтування, а також через розвиток психологічної стійкості та розуміння логіки національного спротиву, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Завдання дисципліни:

Набуття знань про засадничі та правові аспекти національного спротиву, в тому числі на тимчасово окупованій території, долучення до волонтерства та допомоги Силам безпеки та оборони України.

Опанувати здатності діяти в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій та кризових станів, приймати рішення та забезпечувати власну і колективну безпеку.

Оволодіння навичками домедичної допомоги в умовах бойових дій за алгоритмом MARCH.

Вивчення правил мінної безпеки та дій в умовах застосування зброї масового ураження.

Орієнтування на місцевості за допомогою карти і компаса та з використанням сучасних геоінформаційних систем.
Ознайомлення з основами виживання.
Ознайомлення з основами цифрової безпеки.
Формування психологічної стійкості та навичок протидії інформаційним та психологічним впливам ворога.
Засвоєння правил безпечного поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами, та формування навичок ведення вогню зі стрілецької зброї.

1. Набуття здатності до захисту Батьківщини, усвідомлення основних засад державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, розвиток громадянської стійкості та морально-психологічної готовності до збройного захисту держави.
2. Набуття знань про засадничі та правові аспекти національного спротиву, в тому числі на тимчасово окупованій території, долучення до волонтерства та допомоги Силам безпеки та оборони України; засвоєння вимог статутів та норм міжнародного гуманітарного права та відповідальності за їх порушення.
3. Формування психологічної стійкості, розуміння впливу стрес-факторів бойових дій на психіку військовослужбовця, набуття навичок подолання негативних психічних станів, надання першої психологічної допомоги (самодопомоги) та протидії інформаційним і психологічним впливам ворога.
4. Здобуття здатності діяти в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій та кризових станів, приймати рішення та забезпечувати власну і колективну безпеку.
5. Оволодіння навичками домедичної допомоги в умовах бойових дій за алгоритмами «допомога під вогнем/під загрозою» (CUF) та тактичної допомоги в польових умовах (TFC), способами та методами евакуації поранених.
6. Опанування основних способів ведення розвідки, виявлення й оцінювання противника, аналізу інформації, отриманої в ході спостереження.
7. Розуміння принципів військової комунікації, основних способів та засобів військового зв'язку, які використовуються під час бойових дій, а також тактичних сигнальних жестів.
8. Вивчення правил мінної безпеки та дій в умовах застосування зброї масового ураження, порядку використання засобів індивідуального захисту та дій на зараженій місцевості.
9. Орієнтування на місцевості за допомогою карти і компаса, без карти — за небесними світилами, годинником та навігаційними приладами, а також з використанням сучасних геоінформаційних систем.
10. Ознайомлення з основами виживання, набуття здатності забезпечувати життєдіяльність в автономних умовах та протидіяти впливу природних факторів.
11. Ознайомлення з основами цифрової безпеки.
12. Опанування положень загальновійськового бою, порядку виконання переміщень на полі бою у складі бойових груп, основних тактичних прийомів застосування БпЛА.
13. Розуміння сутності інженерного обладнання та маскування позицій,

заходів безпеки при поводженні з вибуховими речовинами, порядку дій на замінованій ділянці місцевості та порядку виходу з неї.
14. Засвоєння правил безпечного поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами, формування навичок ведення вогню зі стрілецької зброї.

3. Результати навчання за дисципліною

1. Здобувач здатен до захисту Батьківщини, усвідомлення основних засад державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, розвиток громадянської стійкості та морально-психологічної готовності до збройного захисту держави.
2. Здобувач здатен опанувати знання про засадничі та правові аспекти національного спротиву, в тому числі на тимчасово окупованій території, долучення до волонтерства та допомоги Силам безпеки та оборони України; засвоєння вимог статутів та норм міжнародного гуманітарного права та відповідальності за їх порушення.
3. Здобувач здатен до формування психологічної стійкості, розуміння впливу стрес-факторів бойових дій на психіку військовослужбовця, набуття навичок подолання негативних психічних станів, надання першої психологічної допомоги (самодопомоги) та протидії інформаційним і психологічним впливам ворога.
4. Здобувач здатен діяти в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій та кризових станів, приймати рішення та забезпечувати власну і колективну безпеку.
5. Здобувач здатен застосовувати навички домедичної допомоги в умовах бойових дій за алгоритмами «допомога під вогнем/під загрозою» (CUF) та тактичної допомоги в польових умовах (TFC), способами та методами евакуації поранених.
6. Здобувач знає основні способи ведення розвідки, виявлення й оцінювання противника, аналізу інформації, отриманої в ході спостереження.
7. Здобувач здатен застосовувати знання принципів військової комунікації, основних способів та засобів військового зв'язку, які використовуються під час бойових дій, а також тактичних сигнальних жестів.
8. Здобувач знає правила мінної безпеки та дій в умовах застосування зброї масового ураження, порядок використання засобів індивідуального захисту та дій на зараженій місцевості.
9. Здобувач вміє орієнтуватись на місцевості за допомогою карти і компаса, без карти - за небесними світилами, годинником та навігаційними приладами, а також з використанням сучасних геоінформаційних систем.
10. Здобувач здатен застосовувати знання з основ виживання, забезпечення життєдіяльність в автономних умовах та протидії впливу природних факторів.
11. Здобувач ознайомлений з основами цифрової безпеки.
12. Здобувач знає основи положень загальновійськового бою, порядку виконання переміщень на полі бою у складі бойових груп, основні тактичні прийоми застосування БпЛА.

13. Здобувач знає порядок інженерного обладнання та маскування позицій, заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами, порядку дій на замінованій ділянці місцевості та порядку виходу з неї.
14. Здобувач знає правила безпечного поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами, формовані навички ведення вогню зі стрілецької зброї.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні[1]	Лабораторні	Індивідуальні	
Аудиторна підготовка [2]							
Тема 1. Національний спротив (8 год)							
Шлях становлення нації, історичний досвід української самоорганізації національного спротиву в умовах збройної агресії та окупаційного тиску	4	2					2
Історія захисту України, формування національної ідентичності, бойовий шлях українського війська, перспективи розвитку держави.	4	2					2
	8	**4**					**4**
Тема 2. Міжнародне гуманітарне право (4 год.)							
Основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців	4	2					2
	4	**2**					**2**
Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість (6 год.)							
Вплив бою на психіку військовослужбовця. Прийоми психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самодопомога. Природа стрес-факторів та їх вплив на психіку військовослужбовця в умовах бойових дій	4	2					2
Способи подолання негативних психічних станів та методи надання першої психологічної допомоги (самодопомоги). Протоколи надання першої психологічної допомоги. Психологічні аспекти перебування в примусовій та вимушеній ізоляції (в полоні). Комплекс вправ для саморегуляції.	2			2			
	6	**2**		**2**			**2**
Тема № 4. Домедична допомога[3] (20 год.)							

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні[1]	Лабораторні	Індивідуальні	
Основи і принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій	6	2		2			2
Надання домедичної допомоги «під вогнем»	4			2			2
Здійснення переміщення постраждалого з поля бою	6	2		2			2
Надання домедичної допомоги на етапі укриття та в безпечній зоні	4			2			2
	20	**4**		**8**			**8**
Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості (6 год.)							
Порядок роботи з топографічними картами та визначення тактичних властивостей місцевості. Способи орієнтування на незнайомій місцевості за картою, без карти та за допомогою навігаційних приладів	6	2		2			2
	6	**2**		**2**			**2**
Тема 6. Зв'язок та передавання інформації (6 год.)							
Принципи військової комунікації. Основні способи та засоби військового зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій. Тактичні сигнальні жести.	6	2		2			2
	6	**2**		**2**			**2**
Тема 7. Зброя масового ураження (6 год.)							
Зброя масового ураження та способи захисту від неї. Принцип дії уражаючих факторів зброї масового ураження та ознаки її застосування	4	2					2
Засоби індивідуального захисту. Призначення та порядок використання засобів індивідуального захисту, порядок дій на зараженій місцевості	2			2			
	6	**2**		**2**			**2**
Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека (8 год.)							
Інженерне обладнання та маскування позицій. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА.	4	2					2
Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. Характеристика та будова протитанкових та протипіхотних мін, порядок їх установлення та знешкодження. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та виходу з неї. Мінна безпека	4	2		2			
	8	**4**		**2**			**2**
Тема 9. Тактична підготовка[4] (8 год.)							
Організація та структура підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних Сил України	4	2					2

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні[1]	Лабораторні	Індивідуальні	
Дії солдата в оборонному бою. Порядок дій у наступальному бою	4	2		2			
	8	**4**		**2**			**2**
Тема 10. Вогнева підготовка (основи)[4] (10 год.)							
Стрілецька зброя	4	2					2
Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї	4	4					
Стрілецькі тренування (маніпуляції зі зброєю).	2			2			
	10	**6**		**2**			**2**
Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка (8 год.)							
Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Підготовка тривожної валізи.	4	2					2
Основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах. Порядок переміщення (пересування) на території, яка контролюється противником	4	2		2			
	8	**4**		**2**			**2**
Разом розділ I	**90**	**36**		**24**			**30**
Практична підготовка на місцевості [5]							
Домедична підготовка	2			2			
Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	4			4			
Інженерна підготовка та мінна безпека:	4			4			
Тактична підготовка [4]:	6			6			
Вогнева підготовка (основи) [4]:	10			10			
Виживання та спеціальна підготовка	4			4			
Разом II розділ	**30**			**30**			
Професійно-орієнтована підготовка							
Тема 12. Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА (НРК, БНА) (16 год.)							
Різновиди та призначення безпілотних (роботизованих) систем, основні компоненти конструкції та технічні параметри БпЛА (НРК, БНА).	**6**	2		2			2

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні[1]	Лабораторні	Індивідуальні	
Основні способи ведення розвідки, виявлення і оцінювання противника. Призначення, бойові можливості ворожих БПЛА та розвідувально-ударних дронів та принципи протидії ворожим БПЛА та дронам-камікадзе.	**6**	2		2			2
Обслуговування, оновлення програмного забезпечення, основи застосування і правила управління та маневрування дронами, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки.	**4**	2		2			
	16	**6**		**6**			**4**
Тема 13. Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність[6] (14 год)							
Застосування фахових знань у контексті національного спротиву	14	4		4			6
	14	**4**		**4**			**6**
Разом ІІІ розділ	**30**	**10**		**10**			**10**
ВСЬОГО	**150**	**46**		**64**			**40**

Л-46
Пр – 64
Ср – 40

Примітки:

[1)] Здобувачі освіти, які є особами з інвалідністю або які частково втратили працездатність без встановлення інвалідності, за їх заявою та згідно з підтвердними документами закладів охорони здоров'я звільняються від практичних занять навчальної дисципліни, що завдають шкоду їх фізичному стану або становлять загрозу стану здоров'я. Замість цих практичних занять навчальної дисципліни, здобувачі освіти з особливими освітніми потребами вивчають за вибором теоретичні заняття з дисципліни понад обсяг, визначений Розподілом навчального часу.

[2)] Практичні заняття Аудиторної підготовки проводяться в закладах освіти з використанням тренажерів, симуляторів, планшетів, макетів, стендів,

мультимедійних (інтерактивних) тирів, а також у форматі рольових вправ і сценарних відпрацювань у будь-яких придатних приміщеннях і на *майданчиках закладу освіти, в складі навчальних груп, чисельність яких повинна забезпечувати засвоєння практичних навичок кожним здобувачем освіти.*

[3] Результати навчання за темою Домедична допомога навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» можуть бути визнаними і зарахованими за відповідною темою в межах іншої дисципліни цієї ж освітньої програми. Результати навчання за модулем «Домедична допомога» навчальної дисципліни «Захист України», яким оволоділи здобувачі фахової передвищої освіти в межах однієї освітньо-професійної програми, може бути визнано і зараховано як частина вивчення теми «Домедична підготовка» навчальної дисципліни «Основи національного спротиву».

[4] Студенти, віровчення яких забороняє використовувати зброю, замість тем Вогневої та Тактичної підготовки вивчають Військово- або безпеково-орієнтовану фахову компетентність, або вивчають навчальний матеріал за іншими темами дисципліни, які визначаються закладом освіти в межах загального обсягу, визначеного Розподілом навчального часу.

[5] Практична підготовка на місцевості проводиться на базі партнеру Університету "Київський міський центр підготовки громадян до національного спротиву" в складі навчальних груп, чисельність яких повинна забезпечувати засвоєння практичних навичок кожним здобувачем освіти. Для вивчення деяких тем, крім Вогневої підготовки, можуть бути використані відкриті майданчики, спортивні комплекси та лісопаркові зони за умови їх відповідності завданням заняття та за погодженням із закладом освіти.

[6] Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність Професійно-орієнтованої підготовки визначається закладом освіти залежно від профілю підготовки фахівців та змісту освітньої програми.

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Національно-патріотична підготовка

Лекція 1. Шлях становлення нації, історичний досвід української самоорганізації національного спротиву в умовах збройної агресії та окупаційного тиск (2 години).

Основні питання / ключові слова: українська національна ідентичність та її ознаки: мова, культура, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси; визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації
Інформаційно-методичне забезпечення: [1]

Лекція 2. Історія захисту України, формування національної ідентичності, бойовий шлях українського війська, перспективи розвитку держави.

Основні питання / ключові слова: українська національна ідентичність та її ознаки: мова, культура, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси; визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації
Інформаційно-методичне забезпечення: [1]

Національно-патріотична підготовка: Шлях становлення нації, історичний досвід української самоорганізації національного спротиву в умовах збройної агресії та окупаційного тиску, історія захисту України, формування національної ідентичності, бойовий шлях українського війська, перспективи розвитку держави.
Правові засади: Законодавство України про національний спротив, його мета, завдання та складові (Сили Територіальної оборони, Рух опору, добровільні формування територіальних громад, підготовка населення).
Історико-військовий вимір: Українські практики самоорганізації населення для захисту державності, громади й території; історичні приклади територіальних осередків спротиву в умовах окупаційного тиску.
Мотиваційний аспект: Формування готовності до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:
знати:
мету підготовки держави до здійснення заходів з національного спротиву, основні завдання національного спротиву, важливі складові національного спротиву;
історію формування національного спротиву та його складових в умовах відсічі збройної агресії;
історичні приклади та досвід самоорганізації українського спротиву в умовах окупації та збройної агресії;
вміти:
застосовувати базові знання для усвідомленого виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Тема 2. Міжнародне гуманітарне право

Лекція 3. Основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм міжнародного гуманітарного права (2 год).

Основні питання / ключові слова: основні терміни та поняття МГП; відповідальність військовослужбовців за порушення норм МГП; основні вимоги наказу Міністра оборони України від 23.03.2017 №164 “Про затвердження інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України”.
Інформаційно-методичне забезпечення: 29, 30

Норми та принципи: Основні принципи міжнародного гуманітарного права, правила ведення війни, заборонені засоби і методи ведення війни. Правовий статус учасників збройних конфліктів. Комбатанти. Некомбатанти. Захист жертв збройних конфліктів. Військовополонені, інтерновані особи та їх правовий статус. Добровольчі формування територіальних громад, які беруть участь у відсічі агресії.
Захист населення: Права цивільного населення, військовополонених та інтернованих осіб.
Відповідальність: Наслідки порушення норм міжнародного гуманітарного права та механізми документування злочинів.
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:
знати:
сутність та джерела МГП;
принципи ведення війни;
правовий статус осіб;
режим полону та інтернування;
юридичну відповідальність за порушення норм МГП;
задокументовані факти поводження Російської Федерації з українськими військовополоненими та з населенням на тимчасово окупованій території.
вміти:
застосовувати правила поводження з військовополоненими та інтернованими особами;
ідентифікувати статус осіб (комбатанти, некомбатанти) та об’єкти під спеціальним захистом;
здійснювати первинне затримання та конвоювання осіб, що здалися в полон, забезпечуючи їхню безпеку та гуманне поводження з ними.

Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість

Лекція 4. Вплив бою на психіку військовослужбовця. Прийоми психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самодопомога. Природа стрес-факторів та їх вплив на психіку військовослужбовця в умовах бойових дій (2 години).
Основні питання / ключові слова: стресові стани, способи та методи саморегуляції, застосування їх на практиці; стрес-фактори; психічні реакції людини.
Інформаційно-методичне забезпечення :
Література основна: 1, 2, 3,31

Практичне заняття 1. Способи подолання негативних психічних станів та методи надання першої психологічної допомоги (самодопомоги). Протоколи надання першої психологічної допомоги. Психологічні аспекти перебування в примусовій та вимушеній ізоляції (в полоні). Комплекс вправ для саморегуляції (2 години).
Основні питання / ключові слова: стресові стани, способи та методи саморегуляції, застосування їх на практиці; стрес-фактори; «коло довіри»; психічні реакції людини; картки першої психологічної допомоги; способи та методи саморегуляції; психічні реакції людини; картки першої психологічної допомоги.
Інформаційно-методичне забезпечення:
Література основна: 1, 2, 3, 31
Стресостійкість: Прийоми, методи та способи саморегуляції психіки, особливості впливу стресових факторів на психіку людини в умовах_надзвичайних ситуацій та збройного конфлікту, дезадаптивні психічні стани (істерика, паніка, агресія, ступор) та їх прояви.

Диференціація стресових станів людини в умовах бойових дій, в окупації, на підконтрольній державі території, під час техногенних катастроф, стихійних лих, терористичних актів. Вплив інформаційного середовища на психоемоційний стан, методи саморегуляції, подолання страху та паніки. Алгоритми подолання страху та панічних реакцій. Практичні техніки саморегуляції психіки (дихальні, м'язові, когнітивні, поведінкові), у тому числі швидкого застосування в екстремальних умовах. Ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій. Методи верифікації інформації та критичного мислення для протидії ІПСО.

Допомога: Застосування прийомів саморегуляції психіки в стресових ситуаціях, виявлення та класифікація дезадаптивних станів людської психіки, які виникають у відповідь на стрес. Протокол надання першої психологічної допомоги «6.П», надавання першої психологічної допомоги в екстремальних умовах, подолання дезадаптивних станів людської психіки, психологічна самодопомога (у моменті та після події), техніки контролю та самомоніторингу психічних реакцій і станів.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

основні поняття психологічної стійкості та стресу;

основні дезадаптивні стани (паніка, агресія, ступор, істерика);

прийоми і способи саморегуляції психіки, подолання страху і паніки;

психічні реакції на стрес та способи їх регуляції і подолання дезадаптивних проявів;

базові принципи надання першої психологічної допомоги за протоколом«6.П»;

елементи командної психологічної динаміки малої групи в умовах екстремального або психоемоційного тиску, поведінка групи під тиском, роль лідера, протидія колективній паніці;

поняття та важливі соматичні прояви «ПТСР» та «бойової психічної травми»;

алгоритм дій в умовах збройного нападу в цивільному середовищі: під час терористичного акту, стрілянини в публічному місці, нападу зі зброєю, захоплення заручників, мінування приміщень і засобів транспорту;

особливості застосування противником ІПСО:

механіка роботи інформаційних операцій (мета, аудиторія, механізми впливу); типові наративи ворожої пропаганди та їх логіка;

принципи роботи ботів і координованих кампаній у соціальних мережах; практичні методи верифікації інформації;

алгоритм реакції на дезінформацію – від ігнорування до спростування;

вміти:

застосовувати техніки саморегуляції у стресових ситуаціях;

розпізнавати ознаки дезадаптивних психічних станів;

розрізняти ПТСР у себе та в оточуючих;

надавати першу психологічну допомогу (за принципом «6.П») та самодопомогу;

контролювати власні психічні стани і реакції, виконувати дії в стані нервово-психічного збудження;

обирати адекватні дії в кризових ситуаціях;

застосовувати методи верифікації інформації та критичного мислення для протидії ІПСО;

визначати ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій;

протидіяти інформаційним та психологічним впливам ворога;

протидіяти спробам вербування спеціальних служб ворога.

Тема № 4. Домедична допомога

Лекція 5. Основи і принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій (2 години)

Основні питання / ключові слова: принципи та застосування допомоги в польових умовах; основні причини смертей на полі бою, яких можна уникнути, та заходи для збільшення

виживання. Визначити фази надання допомоги в “Tactical Combat Casualty Care” (далі – TCCC) та пріоритети під час кожної з них.
Інформаційно-методичне забезпечення: 8, 21, 22

Практичне заняття 2. Основи і принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій (2 год).
Основні питання / ключові слова: принципи та застосування допомоги в польових умовах; основні причини смертей на полі бою, яких можна уникнути, та заходи для збільшення виживання. Визначити фази надання допомоги в “Tactical Combat Casualty Care” (далі – TCCC) та пріоритети під час кожної з них.
Інформаційно-методичне забезпечення: 8, 21, 22

Практичне заняття 3. Надання домедичної допомоги «під вогнем» (2 год).
Основні питання / ключові слова: визначити роль вогневої переваги та стримування небезпеки, а також вплив тактичної обстановки на надання допомоги; окреслити порядок дії, перед наданням допомоги пораненому, для запобігання додатковим втратам; визначити пріоритети та алгоритм дії для допомоги пораненому під вогнем та при його транспортування; швидке накладання турнікету на кінцівки для контролю критичних кровотеч при наданні допомоги під вогнем.
Інформаційно-методичне забезпечення: 8, 21, 22

Лекція 6. Здійснення переміщення постраждалого з поля бою (2 год).
Основні питання / ключові слова: способи та методи евакуації; однин рятувальник: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника; два рятувальника: за лямки, під пахви, за пасок і шию.
Інформаційно-методичне забезпечення: 8, 21, 22

Практичне заняття 4. Здійснення переміщення постраждалого з поля бою (2 год).
Основні питання / ключові слова: способи та методи евакуації; однин рятувальник: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника; два рятувальника: за лямки, під пахви, за пасок і шию.
Інформаційно-методичне забезпечення: 8, 21, 22

Практичне заняття 5. Надання домедичної допомоги на етапі укриття та в безпечній безпечній зоні (2 год).
Основні питання / ключові слова: надання домедичної допомоги на етапі укриття та в безпечній зоні.
Інформаційно-методичне забезпечення: 8, 21, 22

Тактична медицина: Основи та принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях. Алгоритм надання допомоги за алгоритмом MARCH, PAWS, етапи надання допомоги (допомога під загрозою – Care under fire/Threat, (CUF) та допомога в польових умовах (Tactical Field Care (TFC)).
Склад індивідуальної аптечки та правила її використання. Види кровотеч і способи їх зупинки (засіб для зупинки кровотечі механічний вороткового типу). Забезпечення прохідності дихальних шляхів. Надання допомоги при травмах грудної клітки, внутрішніх органів, кінцівок та інших ушкодженнях. Профілактика захворювань і травматизму.
Ознаки шоку в польових умовах та особливості надання домедичної допомоги постраждалим у стані травматичного шоку. Поняття гіпотермії. Основи медичної евакуації, способи переміщення постраждалих, дотримання правил безпеки під час надання домедичної допомоги.
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:
принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC) за алгоритмом MARCH;
етапи алгоритму MARCH;
етапи надання допомоги («допомога під вогнем/під загрозою» – Care under fire/Threat, CUF);
алгоритм надання домедичної допомоги/навчання з тактичної медицини (протоколи MARCH, PAWS, Ко Ле Со тощо);
способи зупинки кровотеч і забезпечення прохідності дихальних шляхів;
принципи використання індивідуальних засобів медичного забезпечення;
основи домедичної евакуації постраждалих;
особливості комунікації з медичним персоналом і передачі інформації про постраждалого та його стан;
вміти:
здійснювати евакуацію пораненого одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника;
здійснювати евакуацію пораненого двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию;
надавати домедичну допомогу за алгоритмом MARCH, PAWS, у тому числі під час переміщення на місцевості або внаслідок вогневого контакту;
здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у різних умовах;
перевіряти прохідність дихальних шляхів;
переоцінювати раніше застосовані засоби зупинки кровотечі;
визначати доцільність та проводити переміщення турнікетів;
діяти відповідно до алгоритмів домедичної допомоги в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях;
виконувати нормативи з домедичної допомоги.

Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості

Лекція 7. Порядок роботи з топографічними картами та визначення тактичних властивостей місцевості. Способи орієнтування на незнайомій місцевості за картою, без карти та за допомогою навігаційних приладів (2 год).
Основні питання / ключові слова: предмет і завдання військової топографії; місцевість та її елементи, основні види місцевості, їх тактичні властивості, способи вивчення місцевості, а також про призначення, масштаби та характеристики топографічних карт; способи орієнтування на місцевості; способи визначення сторін горизонту; порядок визначення напрямів на місцевості.
Інформаційно-методичне забезпечення: 17

Практичне заняття 6. Порядок роботи з топографічними картами та визначення тактичних властивостей місцевості. Способи орієнтування на незнайомій місцевості за картою, без карти та за допомогою навігаційних приладів (2 год).
Основні питання / ключові слова: предмет і завдання військової топографії; місцевість та її елементи, основні види місцевості, їх тактичні властивості, способи вивчення місцевості, а також про призначення, масштаби та характеристики топографічних карт; способи орієнтування на місцевості; способи визначення сторін горизонту; порядок визначення напрямів на місцевості.
Інформаційно-методичне забезпечення: 17

Орієнтування: Робота з паперовими картами та електронними носіями топографічної інформації, визначення маршрутів та обрахунок відстаней на паперових картах, застосування компасу, орієнтування на місцевості за небесними світилами та місцевими предметами, орієнтування при поганих погодних умовах та в умовах обмеженої видимості й у ночі,

визначення точки стояння, сторін горизонту, орієнтирів і відстаней до об’єктів. Порядок руху за азимутом, способи дотримання напрямку руху і подолання (обходу) перешкод.
Цифрові технології: Використання геоінформаційних систем та застосунків вітчизняного виробництва, OsmAnd, MilChat та інших засобів навігації.
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:
знати:
основи топографії та умовні знаки карт;
принципи визначення координат і відстаней;
основи використання геоінформаційних систем для навігації;
базові принципи цифрового картографування;
способи орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, топографічної карти, місцевих предметів та за допомогою геоінформаційних систем;
вміти:
орієнтуватися на незнайомій місцевості за топографічною картою та без неї;
визначати своє місце знаходження та напрям руху;
планувати маршрут і рухатися за азимутом;
застосовувати цифрові навігаційні засоби для орієнтування;
використовувати геоінформаційні дані для прийняття навігаційних рішень у стандартних умовах.

Тема 6. Зв’язок та передавання інформації

Лекція 8. Принципи військової комунікації (2 години).
Основні питання / ключові слова: основні способи зв’язку, які використовуються в ході ведення бойових дій; тактичні сигнальні жести; приклади військової комунікації, які в бойовій обстановці відіграли роль в досягненні результату та приклади з відсутністю комунікації та наслідків (до яких це може призвести); правила ведення переговорів, правила користування засобами зв’язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ; типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу.
Інформаційно-методичне забезпечення: 18, 19

Практичне заняття 7. Принципи військової комунікації (2 години).
Основні питання / ключові слова: основні способи зв’язку, які використовуються в ході ведення бойових дій; тактичні сигнальні жести; приклади військової комунікації, які в бойовій обстановці відіграли роль в досягненні результату та приклади з відсутністю комунікації та наслідків (до яких це може призвести); правила ведення переговорів, правила користування засобами зв’язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ; типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу.
Інформаційно-методичне забезпечення: 18, 19

Комунікація: Принципи роботи доступних засобів зв’язку. Правила радіообміну, робота з радіостанціями малої потужності, засобами супутникового зв’язку. Використання стандартів зв’язку та телекомунікаційних протоколів.
Безпека: Захист інформації та дій в умовах застосування противником засобів підслуховування, перешкоджання і придушення зв’язку.
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:
знати:
основні способи зв’язку, тактичні сигнальні жести;
основи передачі інформації в бойових умовах (зокрема за принципами 3D, SALUTE, ACE, GOTWA), правила радіодисципліни та безпеки зв’язку;
правила ведення переговорів, правила користування засобами зв’язку, порядок дій під час застосування противником засобів перешкоджання і придушення зв’язку;

правила безпеки застосування смартфонів і мобільних пристроїв, роботи в інтернеті та в месенджерах, захисту електронної пошти, протидію технічному зараженню та безпечному користування публічним Wi-Fi;
правила роботи у службових системах та в службових приміщеннях;
алгоритми дій у разі спроб зламу та зменшення ризиків витоку інформації.
вміти:
використовувати основні способи зв'язку, застосовувати тактичні сигнальні жести;
усувати типові помилки і несправності під час експлуатації засобів зв'язку, що виводять їх з ладу;
розпізнавати фішингові атаки, налаштовувати базові засоби захисту акаунтів і пристроїв, безпечно комунікувати та діяти за простими алгоритмами кіберзахисту;
налаштовувати та використовувати радіостанції малої потужності (Motorola, Baofeng та аналоги);
вмикати, вибирати канал, регулювати потужність, перевіряти з'єднання і наявність зв'язку, дотримуватись правил радіообміну;
розгортати та налаштовувати термінал супутникового зв'язку Starlink;
підключати живлення, орієнтувати антену, підключати пристрої;
здійснювати доповідь про противника за стандартом SALUTE (Size, Activity, Location, Unit, Time, Equipment);
здійснювати доповідь про пораненого та запит на медичну евакуацію.

Тема 7. Зброя масового ураження.

Лекція 9. Зброя масового ураження та способи захисту від неї. Принцип дії уражаючих факторів зброї масового ураження та ознаки її застосування (2 год).
Основні питання / ключові слова: ознаки ядерного вибуху, застосування брудних боєприпасів, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин; шкода, яку завдають уражаючі фактори ядерної зброї, та способи захисту від неї; знаки, які використовуються для позначення районів забруднення, способи визначення рівня забруднення за допомогою приладів і пристосувань.
Інформаційно-методичне забезпечення: 27, 28

Практичне заняття 8. Засоби індивідуального захисту. Призначення та порядок використання засобів індивідуального захисту, порядок дій на зараженій місцевості (2 год).
Основні питання / ключові слова: Протигаз, загальновійськовий захисний комплект та їх використання; сигнали оповіщення про радіаційне, хімічне зараження та порядок дії особового складу у разі їх отримання; дії особового складу на зараженій місцевості та під час застосування противником скидів з БпЛА ручних газових гранат. Здобувачі освіти тренуються користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом, виконують нормативи із ЗЗМУ №1, 4а, 4б, 8.
Інформаційно-методичне забезпечення: 27, 28

Види загроз: Види радіаційного, хімічного, біологічного зараження та захист від них, види зброї масового ураження та радіаційних, хімічних небезпечних об'єктів, порядок дій на зараженій місцевості.
Захист: Використання протигазів, загальновійськових захисних комплектів, захисних споруд та природних укриттів.
Алгоритм дій: Дії при застосуванні зброї масового ураження.
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:
знати:
основні види зброї масового ураження (ядерної, хімічної, біологічної) та їх уражаючі фактори;
ознаки ядерного вибуху, хімічного ураження та застосування біологічних речовин;
основні типи радіаційно, хімічно- та біологічно небезпечних об'єктів;

засоби індивідуального та колективного захисту;
загальні правила поведінки на зараженій місцевості;
види запалювальної зброї та запалювальних речовин, засоби їх бойового застосування, захист від запалювальної зброї;
вміти:
розпізнавати ознаки можливого застосування зброї масового ураження;
користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом;
одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект;
діяти за сигналом «Хімічна тривога»;
виконувати нормативи:
одягання протигазу;
одягання загальновійськового захисного комплекту і протигазу;
дії за спалахом ядерного вибуху;
дії за сигналом «Хімічна тривога».

Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека

Лекція 10. Інженерне обладнання та маскування позицій. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА (2 год).
Основні питання / ключові слова: порядок вибору місця обладнання одиночного окопу для стрільби; особливості вибору місця обладнання парного окопу; послідовність їх фортифікаційного обладнання в комплексі із застосуванням сканера (детектора) виявлення БпЛА; сутність маскування; принципи та основні правила маскування.
Інформаційно-методичне забезпечення: 6, 7, 10, 13, 14, 15, 16

Лекція 11. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. Характеристика та будова протитанкових та протипіхотних мін, порядок їх установлення та знешкодження. Мінна безпека. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та виходу з неї (2 год).
Основні питання / ключові слова: правила безпеки при поводженні з вибуховими речовинами; протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, порядок встановлення та знешкодження; невибухові інженерні загородження, їх улаштування та подолання; дії у випадку падіння біля позиції ударних та розвідувальних БпЛА; класифікація вибухонебезпечних предметів (саморобних вибухових пристроїв) та можливі місця їх встановлення, види тротилових шашок, підривники, різновиди детонуючих шнурів; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами; порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї; дії при падінні поруч позиції ударних та розвідувальних БпЛА.
Інформаційно-методичне забезпечення: 6, 7, 10, 13, 14, 15, 16

Практичне заняття 9. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. Характеристика та будова протитанкових та протипіхотних мін, порядок їх установлення та знешкодження. Мінна безпека. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та виходу з неї (2 год).
Основні питання / ключові слова: правила безпеки при поводженні з вибуховими речовинами; протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, порядок встановлення та знешкодження; невибухові інженерні загородження, їх улаштування та подолання; дії у випадку падіння біля позиції ударних та розвідувальних БпЛА; класифікація вибухонебезпечних предметів (саморобних вибухових пристроїв) та можливі місця їх встановлення, види тротилових шашок, підривники, різновиди детонуючих шнурів; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами; порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї; дії при падінні поруч позиції ударних та розвідувальних БпЛА.

Інформаційно-методичне забезпечення: 6, 7, 10, 13, 14, 15, 16

Мінна безпека: Основи мінної безпеки. Класифікація вибухонебезпечних предметів, демаскуючі ознаки вибухонебезпечних предметів. Порядок дій при виявленні мін і вибухонебезпечних предметів.
Фортифікація: Інженерне облаштування позицій, маршрутів та маскування. Використання властивостей місцевості.
Загородження: Види інженерних загороджень, основні засоби і способи їх подолання.
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:
знати:
основні принципи мінної безпеки та класифікацію вибухонебезпечних предметів;
демаскуючі ознаки вибухонебезпечних предметів та потенційні ризики їх виявлення;
правила безпечної поведінки при виявленні мін та інших вибухонебезпечних предметів;
загальні принципи інженерного облаштування позицій та маскування в умовах сучасних загроз та ударних БпЛА;
базові відомості про інженерні загородження та способи їх обходу або подолання;
індивідуальне маскування, звуко- та світломаскування;
протитанкові та протипіхотні міни, їх бойові характеристики, принцип дії, будову, їх установлення та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання;
заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами.
вміти:
вибирати місця для обладнання вогневої позиції для стрільби, її фортифікаційне обладнання (розміри) та порядок маскування;
правила поведінки на потенційно замінованій місцевості;
подавати сигнали небезпеки при виявленні вибухонебезпечних предметів;
виконувати норматив щодо огляду місцевості на наявність мін та ВНП;
облаштовувати маршрут безпечного руху в умовах мінної загрози.
класифікувати та виконувати правила безпечного поводження з гранатами;
облаштовувати окопи і схованки, у тому числі від загрози з боку БпЛА.

Тема 9. Тактична підготовка

Лекція 12. Організація та структура підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних Сил України (2 год).
Основні питання / ключові слова: призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України їх організаційно-штатна структура; призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА; основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення.
Інформаційно-методичне забезпечення: 23, 25,

Лекція 13. Дії солдата в оборонному бою. Порядок дій у наступальному бою. (2 год).
Основні питання / ключові слова: порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок знищення бронеоб’єктів противника на передньому краю оборони; порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дії у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника.
Інформаційно-методичне забезпечення: 3, 4, 9, 10

Практичне заняття 10. Дії солдата в оборонному бою. Порядок дій у наступальному бою (2 год).
Основні питання / ключові слова: порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок знищення бронеоб’єктів противника на

передньому краю оборони; порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дії у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника; порядок дій у наступальному бою, завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою; зайняття вихідного положення для наступу й підготовка до атаки; порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА; порядок виходу у фланг противника та штурму траншеї; порядок застосування наступальних (оборонних) гранат під час наступу; завдання вогневої (маневреної) групи.
Інформаційно-методичне забезпечення: 3, 4, 9, 10

Індивідуальна та групова тактика: Основи індивідуальних дій та взаємодії в малих групах, базові принципи загальновійськового бою, способи пересування та укриття в умовах небезпеки, вибір і зміна позицій. Дії в умовах вогневого впливу, алгоритми реагування на загрози, основи взаємодії в малих тактичних групах («двійки», «трійки»), базові відомості про сучасні засоби ведення бою, зокрема безпілотні літальні апарати (БпЛА), їх можливості та ознаки. Дотримання заходів безпеки, орієнтування в обстановці, на місцевості та прийняття рішень у динамічних умовах.
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:
знати:
основні правила загальновійськового бою, призначення та бойові можливості підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних сил України, Сил безпілотних систем;
порядок спостереження і доповіді за алгоритмами SALUTE, 3D, ACE;
основи індивідуальної тактичної підготовки та порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника;
порядок дій в оборонному бою;
порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника в тил, прориву противником переднього краю оборони;
основи протидії FPV-дронам та легкій мототехніці противника;
основні тактичні прийоми застосування БпЛА;
штатну структуру малих підрозділів;
вміти:
виконувати обов’язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника;
виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну);
зайняти та замаскувати вогневу позицію;
здійснювати доповідь командиру за протоколом 3D;
виконувати порядок дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника в тил, прориву переднього краю оборони вогневою (маневреною) групою противника;
реагувати на раптовий вогневий контакт (залягання, укриття, переміщення);
виконувати дії у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА;
діяти в умовах різних типів місцевості: міське середовище (укриття в будівлях, переміщення між будівлями, евакуація під вогнем), ліс, відкрита місцевість, біля водної перешкоди, гірська місцевість;
виконувати базові ролі в малій групі;
переміщуватися в складі бойової двійки, трійки в різних умовах місцевості.

Тема 10. Вогнева підготовка

Лекція 14. Стрілецька зброя (2 год).

Основні питання / ключові слова: види стрілецької зброї, які знаходяться на озброєнні механізованих (мотопіхотних) військових частин Сухопутних військ Збройних Сил України; призначення, ТТХ, принципи її застосування.
Інформаційно-методичне забезпечення: 5, 13, 14

Лекція 15-16. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї (4 год)
Основні питання / ключові слова: призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї; нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям; вивчення правил стрільби.
Інформаційно-методичне забезпечення: 5, 13, 14

Практичне заняття 11. Стрілецькі тренування (маніпуляції зі зброєю) (2 год).
Основні питання / ключові слова: відпрацювання утримання зброї в різних положеннях; вирішення вогневих завдань; призначення, будова автомата АК-74 та його модифікацій; робота частин та механізмів при заряджанні та пострілі; огляд і підготовка автомата АК-74 до стрільби; спорядження магазину, заряджання й розряджання автомата, постановка на запобіжник; догляд за індивідуальною зброєю, її утримання та зберігання; можливі затримки й несправності під час стрільби, способи їх усунення.
Інформаційно-методичне забезпечення: 5, 13, 14

Зброя: Основи балістики. Маніпуляції з АК/AR системами, прицілювання, коригування вогню. Затримки при стрільбі та способи їх усунення, правила безпеки. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат. Прийоми та правила метання ручних гранат. Заходи безпеки під час поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами.
Основи стрільби: Вибір прицілу, точки прицілювання, коригування та управління вогнем.
Практика: Проведення практичних стрільб, виконання вправ зі стрільби та використання стрілецької зброї і боєприпасів здійснюються відповідно до вимог Курсу стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин КРП 03.032.056 – 2018 (01) https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2022/11/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81-%D1%81%D1%82%D1%80%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%B1-%D0%B7%D1%96-%D0%A1%D0%97-%D1%82%D0%B0-%D0%91%D0%9C-%D0%9A%D0%A0%D0%9F-03.032.056.-2018.pdf, Курсу стрільб для поліцейських https://npu.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-kursu-strilb-dlya-policejskih-ta-norm-vitrat-boyepripasiv-patroniv-vibuhovih-paketiv-i-granat-policejskimi-pid-chas-provedennya-praktichnih-strilb.
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:
знати:
призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання зброї, типові затримки при стрільбі (їх види, причини та способи і порядок їх усунення), а також порядок обслуговування стрілецької зброї після стрільби;
призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї, правила влучного пострілу;
нормальні (табличні) умови стрільби;
принцип прицілювання та ведення вогню по повітряних цілях;
порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки;
основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань;
порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження і нічного бачення;
заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю;
порядок чищення та догляду за зброєю;

призначення, будову та принцип дії ручних гранат.
вміти:
застосовувати стрілецьку зброю і ручні гранати;
проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях; застосовувати стрілецьку зброю;
холощення з масо-габаритними макетами й навчальною зброєю в різних положеннях;
здійснювати спорядження та метання ручних гранат з різних положень;
швидко усувати затримки, що виникають при стрільбі;
вести влучний вогонь та коректувати стрільбу;
чистити та доглядати за стрілецькою зброєю в польових умовах;
виконувати:
підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з різних положень на відстані 25 м»;
підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з різних положень на відстані 100 м»;
підготовчу вправу «Навчання в одноманітному та правильному прицілюванні»;
підготовчу вправу «Відпрацювання навиків одноманітної стрільби»;
підготовчу вправу «Відпрацювання навиків динамічної стрільби: стрільба після переміщення, стрільба з-за укриття, перенесення вогню по фронту і в глибину».

Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка

Лекція 17. Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Підготовка тривожної валізи. Порядок організації переміщення (пересування) в зоні бойових дій. (2 год.)
Основні питання / ключові слова: сигнали оповіщення, укриття, правило двох стін, артилерійський обстріл, РСЗВ, дрони-камікадзе, тривожна валіза, екстрена валіза, засоби індивідуального захисту, аптечка, автономне живлення, маршрут пересування, зона бойових дій, світломаскування, блокпост, мінна безпека, вибухонебезпечні предмети, маскування.
Інформаційно-методичне забезпечення: 6, 15, 17, 26

Лекція 18. Основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах. Порядок переміщення (пересування) на території, яка контролюється противником (2 год).
Основні питання / ключові слова: базові принципи забезпечення життєдіяльності в польових умовах, вибір місця та обладнання укриття, добування вогню без сірників, водозабезпечення військовослужбовців під час виконання бойових завдань; застосовування прийомів та способів забезпечення життєдіяльності в автономних умовах, протидія впливу природних факторів на людину, переміщення у пішому порядку на великі відстані; організація та облаштування місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником.
Інформаційно-методичне забезпечення: 6, 15, 17, 26

Практичне заняття 12. Основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах. Порядок переміщення (пересування) на території, яка контролюється противником (2 год).
Основні питання / ключові слова: базові принципи забезпечення життєдіяльності в польових умовах, вибір місця та обладнання укриття, добування вогню без сірників, водозабезпечення військовослужбовців під час виконання бойових завдань; застосовування прийомів та способів забезпечення життєдіяльності в автономних умовах, протидія впливу природних факторів на людину, переміщення у пішому порядку на великі відстані; організація та облаштування місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником.
Інформаційно-методичне забезпечення: 6, 15, 17, 26

Автономія: Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Підготовка тривожної валізи. Добування і очищення води, розведення вогню, приготування їжі в екстремальних умовах, захист від переохолодження, спорудження і обладнання укриттів, маскування розташування і слідів перебування.
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:
склад та правила збирання тривожної валізи;
порядок організації переміщення (пересування) в зоні бойових дій;
основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах;
вміти:
організовувати та облаштовувати індивідуальне місце розташування у складі малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником;
облаштовувати прості укриття з урахуванням умов місцевості;
протидіяти впливу небезпечних природних умов на організм людини;
застосовувати базові способи забезпечення води, тепла та харчування в автономних умовах.

Тема 12. Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА (НРК, БНА)

Лекція 19. Різновиди та призначення безпілотних (роботизованих) систем, основні компоненти конструкції та технічні параметри БпЛА (НРК, БНА). (2 години).
*Основні питання / ключові слова:*безпілотні літальні апарати (БпЛА), наземні роботизовані комплекси, безпілотні надводні апарати, тактико-технічні характеристики, компоненти конструкції
Інформаційно-методичне забезпечення: 10, 11

Практичне заняття 13. Різновиди та призначення безпілотних (роботизованих) систем, основні компоненти конструкції та технічні параметри БпЛА (НРК, БНА). (2 години).
Основні питання / ключові слова: безпілотні літальні апарати (БпЛА), наземні роботизовані комплекси, безпілотні надводні апарати, тактико-технічні характеристики, компоненти конструкції
Інформаційно-методичне забезпечення: 10, 11

Лекція 20. Основні способи ведення розвідки, виявлення і оцінювання противника. Призначення, бойові можливості ворожих БПЛА та розвідувально-ударних дронів та принципи протидії ворожим БПЛА та дронам-камікадзе. (2 год.)
Основні питання / ключові слова: спостереження та виявлення, розвідувальні ознаки, протидія БпЛА та РЕБ,
Інформаційно-методичне забезпечення: 10, 11

Практичне заняття 14. Основні способи ведення розвідки, виявлення і оцінювання противника. Призначення, бойові можливості ворожих БПЛА та розвідувально-ударних дронів та принципи протидії ворожим БПЛА та дронам-камікадзе. (2 год.)
Основні питання / ключові слова: спостереження та виявлення, розвідувальні ознаки, протидія БпЛА та РЕБ,
Інформаційно-методичне забезпечення: 10, 11

Лекція 21. Обслуговування, оновлення програмного забезпечення, основи застосування і правила управління та маневрування дронами, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки.
Основні питання / ключові слова: програмне забезпечення, правила управління дронами, маневрування дронами, заборонені зони, безпека.
Інформаційно-методичне забезпечення: 10, 11

Практичне заняття 15. Обслуговування, оновлення програмного забезпечення, основи застосування і правила управління та маневрування дронами, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки.
Основні питання / ключові слова: програмне забезпечення, правила управління дронами, маневрування дронами, заборонені зони, безпека.

Інформаційно-методичне забезпечення: 10, 11

Дрони: Різновиди та призначення безпілотних (роботизованих) систем, основні компоненти конструкції та технічні параметри БпЛА (НРК, БНА).
Технічна експлуатація: Обслуговування, оновлення програмного забезпечення, основи застосування і правила управління та маневрування дронами, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки.
Протидія: Основи радіоелектронної боротьби і розвідки, призначення та типи засобів РЕР та РЕБ. Дії цивільного населення при застосуванні ворогом БпЛА (НРК, БНА).
У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:
знати:
призначення, класифікацію БпЛА за призначенням (розвідувальний, FPV/ударний, скидач, наземний роботизований комплекс) та їх тактичні можливості й небезпеки, форми, способи, сфери застосування, правила застосування БпЛА;
основні компоненти конструкції та моделі дрону: польотний контролер, двигун, ESC, приймач, відеопередавач, камера, принцип їх взаємодії на рівні загального розуміння системи;
принципи роботи каналу управління та відеоканалу: різниця між аналоговим і цифровим відео (затримка, дальність, якість, стійкість до завад);
основи радіозв'язку стосовно дронів: частоти управління (2.4 ГГц, 5.8 ГГц, 915 МГц), поляризація антен і її значення для дальності;
чому одна антена не «бачить» всі дрони;
засоби радіоелектронної боротьби (РЕБ): принцип глушіння каналу управління та GPS;
причини, з яких окремі засоби постановки радіоелектронних завад блокують лише певні типи дронів;
радіорозвідка та детектори дронів: принцип роботи, застосування, причини реагування детекторів лише на відомі сигнатури сигналу;
демаскуючі ознаки та слабкі місця БпЛА;
порядок дій при виявленні дрону над позицією;
правила безпеки при роботі з бойовими частинами БпЛА (НРК, БНА).
вміти:
підготувати БпЛА (НРК, БНА) до польоту, обслуговувати БпЛА (НРК, БНА), використовувати базові програми для керування, оновлювати програмне забезпечення БпЛА (НРК, БНА);
розпізнавати типи БпЛА (НРК, БНА) за звуковими, візуальними та маневровими ознаками;
виконувати дії при виявленні БпЛА (НРК, БНА) над позицією або в районі перебування;
використовувати наявні засоби спостереження для отримання та передачі тактичної інформації;
на прикладі одного навчального дрона або симулятора (за вибором закладу освіти) запустити, виконати базові маневри та повернути на позицію.

Тема 13. .Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність[6]

Лекція 22-23. Застосування фахових знань у контексті національного спротиву (4 год).
Основні питання / ключові слова: національний спротив, фахові знання
Інформаційно-методичне забезпечення: 1, 2, 3, 25

Практичне заняття 16 - 17. Застосування фахових знань у контексті національного спротиву (4 год).
Основні питання / ключові слова: національний спротив, фахові знання
Інформаційно-методичне забезпечення: 1, 2, 3, 25

Визначення: Здатність особи ефективно виконувати професійні завдання в кризових умовах, що безпосередньо стосуються національної безпеки, оборони, охорони правопорядку,

забезпечення життєдіяльності суспільства і громадян, використовуючи здобуту освітню і професійну кваліфікацію.

Профільне навчання: Застосування фахових знань у контексті національного спротиву (національна безпека; правоохоронна діяльність; кібербезпека; захист інформації; державна пропаганда, протидія ворожій пропаганді; основи стратегічної комунікації; основи лідерства, процедура формування і прийняття управлінських рішень; дії державних органів та населення в умовах стану війни, правових режимів воєнного і надзвичайного стану та державного кордону, надзвичайних і кризових ситуацій, в зонах надзвичайної екологічної ситуації; мобілізаційна підготовка та мобілізація; робота з персоналом, рекрутинг; обробка даних; логістика; транспорт; інженерія; іноземні мови; капеланство; фізична культура і спорт; тощо).

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні **знати і вміти** провадити професійну діяльність за військово- або безпеково-орієнтованими фаховими компетентностями, визначеними освітніми програмами та навчальними планами.

6. Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти **денної** форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Теми 1-13	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	23	23
Відвідування практичних занять	1	32	32
Робота на практичному занятті	10	32	320
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25
Разом			400
		400/100=4	

Обчислення загальної кількості балів, одержаних здобувачами освіти в межах поточного оцінювання, здійснюється за “накопичувальною системою”, тобто шляхом додавання балів, виставлених за кожну з передбачених форм поточного оцінювання.

У разі відсутності здобувача освіти на практичному занятті з незалежних від нього причин, за наявності підтверджених підстав, він може протягом одного тижня після пропущеного заняття відпрацювати його в поза аудиторний час (час консультацій викладача) у формі, узгодженій з викладачем. Відпрацювання здійснюється в межах тих обов’язкових форм поточного оцінювання, які були передбачені для пропущеного заняття. За результатами позитивного відпрацювання викладачем можуть бути нараховані бали. Не допускається відпрацювання більше ніж одного пропущеного практичного заняття за один раз.

Практична підготовка на місцевості[5] може проводитись за рахунок канікулярної відпустки здобувачів вищої освіти.

Обов’язковим елементом поточного контролю є перевірка практичних навичок - виконання встановлених нормативів з захисту від зброї масового ураження, домедичної допомоги, вогневої підготовки, тактичних дій.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Завдання подаються у вигляді письмових робіт/практичного відпрацювання/ доповіді. Кожна робота оцінюється від 1 до 5 балів.
Форма подання результатів виконаного завдання: документ MS Word, презентація.

Тематика завдань для самостійної роботи:
1. Основні способи ведення розвідки, виявлення і оцінювання противника.
2. Зброя масового ураження та способи захисту від неї. Принцип дії уражаючих факторів зброї масового ураження та ознаки її застосування.
3. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА.
4. Вимоги статутів Збройних Сил України.
5. Основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм міжнародного гуманітарного права

Критерії оцінювання самостійної роботи

Кількість балів	Оцінка
5	завдання виконано в повному обсязі, представлений матеріал відповідає вимогам за змістом та оформленням
4	завдання виконано в повному обсязі, представлений матеріал відповідає вимогам за змістом та оформленням, але виконане завдання містить неточності, які не впливають на зміст виконаної роботи
3	представлений матеріал недостатньо відповідає вимогам за змістом та оформленням, виконане завдання містить неточності, які частково впливають на якість виконаної роботи
2	існують неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність виконаної роботи
1	допущені фактичні помилки, що суттєво впливають на зміст роботи

Посилання на публікації та онлайн-курси (рекомендації для самостійної роботи).
Військові публікації Сил ТрО Збройних Сил - https://sprotyvg7.com.ua/;
YouTube канал - https://www.youtube.com/@TRO_Ukraine_G7;
Курс prometheus «Застосування технологій в умовах війни» - https://prometheus.org.ua/prometheus-free/technology-in-wartime/;
Курс prometheus «Інженер БПЛА. Базовий курс» - https://prometheus.org.ua/prometheus-free/drone engineering-intro/;
Курс prometheus «OSINT — розвідка з відкритих джерел та інформаційна безпека» - https://prometheus.org.ua/prometheus-free/osint-open-sourceintelligence/;

Курс prometheus «Вивчаючи міжнародне гуманітарне право» - https://prometheus.org.ua/prometheus-free/international-humanitarian-law/;
Курс prometheus «Базова психологічна допомога в умовах війни» - https://prometheus.org.ua/prometheus-free/basic-psychological-aid-during-war/.

Кількість балів за роботу на практичних заняттях залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю – диференційований залік.

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Кількість балів	Значення оцінки
A	90-100	**Відмінно** – відмінний рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	**Добре** – в цілому добрий рівень знань/умінь/навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74	**Задовільно** – посередній рівень знань/умінь/навичок із значною кількістюнедоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань/умінь/навичок
F, FX	0-59	**Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням** – досить низький рівень знань/умінь/навичок, що вимагає повторного проходження

7. Навчально-методична картка дисципліни для <u>денної</u> форми навчання

Разом: 150 год.: лекції - 46 год., практ. заняття - 64 год., самостійна робота - 40 год., залік

	Аудиторна підготовка		
Модулі	Тема 1. Національний спротив (8 год)		Тема 2. Міжнародне гуманітарне право (4 год.)
Лекції	1	2	3
Теми лекцій	Шлях становлення нації, історичний досвід української самоорганізації національного спротиву в умовах збройної агресії та окупаційного тиску	Історія захисту України, формування національної ідентичності, бойовий шлях українського війська, перспективи розвитку держави.	Основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Загальні обов’язки, права та відповідальність військовослужбовців
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1
Практичні заняття	-	-	
Теми практичних занять			
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)			
Самост. роб, (бали)	1*5		1*5

Модулі	Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість (6 год.)	Тема № 4. Домедична допомога[3] (20 год.)			
Лекції	4	5		6	
Теми лекцій	Вплив бою на психіку військовослужбовця. Прийоми психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самодопомога. Природа стрес-факторів та їх вплив на психіку військовослужбовця в умовах бойових дій	Принципи військової комунікації. Основні способи та засоби військового зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій. Тактичні сигнальні жести.		Здійснення переміщення постраждалого з поля бою	
Лекції, відвід. (бали)	1	1		1	
Практичні заняття	1	2	3	4	5
Теми практичних занять	Способи подолання негативних психічних станів та методи надання першої психологічної допомоги (самодопомоги). Протоколи надання першої психологічної допомоги. Психологічні аспекти перебування в примусовій та вимушеній ізоляції (в полоні). Комплекс вправ для саморегуляції.	Принципи військової комунікації. Основні способи та засоби військового зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій. Тактичні сигнальні жести.	Надання домедичної допомоги «під вогнем»	Здійснення переміщення постраждалого з поля бою	Надання домедичної допомоги на етапі укриття та в безпечній безпечній зоні
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб, (бали)	1*5				

Модулі	Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості (6 год.)	Тема 6. Зв'язок та передавання інформації (6 год.)	Тема 7. Зброя масового ураження (6 год.)	Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека (8 год.)	
Лекції	7	8	9	10	11
Теми лекцій	Порядок роботи з топографічними картами та визначення тактичних властивостей місцевості. Способи орієнтування на незнайомій місцевості за картою, без карти та за допомогою навігаційних приладів	Принципи військової комунікації. Основні способи та засоби військового зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій. Тактичні сигнальні жести.	Зброя масового ураження та способи захисту від неї. Принцип дії уражаючих факторів зброї масового ураження та ознаки її застосування	Інженерне обладнання та маскування позицій. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА.	Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. Характеристика та будова протитанкових та протипіхотних мін, порядок їх установлення та знешкодження. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та виходу з неї. Мінна безпека
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1	1	1
Практичні заняття	6	7	8	9	
Теми практичних занять	Порядок роботи з топографічними картами та визначення тактичних властивостей місцевості. Способи орієнтування на незнайомій місцевості за картою, без карти та за допомогою навігаційних приладів	Принципи військової комунікації. Основні способи та засоби військового зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій. Тактичні сигнальні жести.	Засоби індивідуального захисту. Призначення та порядок використання засобів індивідуального захисту, порядок дій на зараженій місцевості	Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. Характеристика та будова протитанкових та протипіхотних мін, порядок їх установлення та знешкодження. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та виходу з неї. Мінна безпека	
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	
Самост. роб, (бали)	1*5	-			

Модулі	Тема 9. Тактична підготовка[4] (8 год.)		Тема 10. Вогнева підготовка (основи)[4] (10 год.)		
Лекції	12	13	14	15	16
Теми лекцій	Інженерне обладнання та маскування позицій. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА.	Дії солдата в оборонному бою. Порядок дій у наступальному бою.	Стрілецька зброя	Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї	Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1	1	1
Практичні заняття		10			11
Теми практичних занять		Дії солдата в оборонному бою. Порядок дій у наступальному бою.	-	-	Стрілецькі тренування (маніпуляції зі зброєю).
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)		10+1	-	-	10+1
Самост. роб, (бали)	1*5				

Модулі	Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка (8 год.)	
Лекції	17	18
Теми лекцій	Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Підготовка тривожної валізи.	Основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах. Порядок переміщення (пересування) на території, яка контролюється противником.
Лекції, відвід. (бали)	1	1
Практичні заняття		12
Теми практичних занять		Основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах. Порядок переміщення (пересування) на території, яка контролюється противником
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)		10+1
Самост. роб, (бали)	-	-

Модулі	**Практична підготовка на місцевості [5]**					
Теми	Домедична підготовка	Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	Інженерна підготовка та мінна безпека	Тактична підготовка [4]	Вогнева підготовка (основи) [4]	Виживання та спеціальна підготовка
Практичні заняття	1	3-4	5-6	7-9	10-14	15-16
Теми практичних занять	Домедична підготовка	Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	Інженерна підготовка та мінна безпека	Тактична підготовка [4]	Вогнева підготовка (основи) [4]	Виживання та спеціальна підготовка
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	20+2	20+2	20+2	50+5	20+2
Самост. роб, (бали)	-					

Модулі	**Тема 12.** Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА (НРК, БНА)			**Тема 13.** Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність 6	
Лекції	19	20	21	22	23
Теми лекцій	Різновиди та призначення безпілотних (роботизованих) систем, основні компоненти конструкції та технічні параметри БпЛА (НРК, БНА).	Основні способи ведення розвідки, виявлення і оцінювання противника. Призначення, бойові можливості ворожих БПЛА та розвідувально-ударних дронів та принципи протидії ворожим БПЛА та дронам-камікадзе.	Обслуговування, оновлення програмного забезпечення, основи застосування і правила управління та маневрування дронами, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки.	Застосування фахових знань у контексті національного спротиву	Застосування фахових знань у контексті національного спротиву
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1	1	1
Практичні заняття	13	14	15	16	17
Теми практичних занять	Різновиди та призначення безпілотних (роботизованих) систем, основні компоненти конструкції та технічні параметри БпЛА (НРК, БНА).	Основні способи ведення розвідки, виявлення і оцінювання противника. Призначення, бойові можливості ворожих БПЛА та розвідувально-ударних дронів та принципи протидії ворожим БПЛА та дронам-камікадзе.	Обслуговування, оновлення програмного забезпечення, основи застосування і правила управління та маневрування дронами, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки.	Застосування фахових знань у контексті національного спротиву	Застосування фахових знань у контексті національного спротиву
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб, (бали)	-			1*5	
	Диференційований залік				

8. Інформаційно-методичне забезпечення

1. Статути Збройних Сил України. Затверджені Законами України від 24.03.99 № 548 (із змінами).
2. СБП 3-(01,02,04).58(59) Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, частина ІІІ (взвод, відділення, танк): затверджений наказом Командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238 (зі змінами 2017-2023 року).
3. ТП 7-00(194)11.01. Збірник нормативів з бойової підготовки Сухопутних військ Збройних Сил України. – Київ: КП КСВ ЗСУ, 2021 (зі змінами 2023 року).
4. ВП 7-(01,03-05)215.58(59) Альбом схем "Методичних матеріалів з підготовки тактичних груп" (відділення, взвод). – Житомир: Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України, видання 2023 року.
5. Курс стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин КРП 03.032.056-2019 (01) – Львів: НАСВ, 2019.
6. Наказ НГШ №161 від 19.04.2016р. "Про затвердження Інструкції з правил поводження військовослужбовців на місцевості, на якій є вибухонебезпечні предмети".
7. Про затвердження керівництва з застосування інженерних боєприпасів підрозділами Збройних Сил України. Наказ ГШ ЗС України від 04 січня 2017 року № 2 – Київ, 2017.
8. Наказ НГШ № 258 від 9.07.2018 року "Про затвердження Керівництва з медичної евакуації у Збройних Силах України".
9. Методичні матеріали "Підготовки штурмових груп (відділення, взвод) до ведення штурмових дій". – Київ: Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу ЗС України, видання 2023 року.
10. Матеріали вивчення бойового досвіду російсько-української війни– Київ: Генеральний штаб Збройних Сил України.
11. Зайцев Д.В. Наконечний А.П., Пахарєв С.О., Луценко І.О. «Військова розвідка»: навчальний посібник – К.:Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2016. -355 с.
12. Стрілецька зброя та вогнева підготовка: навчально-методичний посібник / В. Дяченко, В. Ярмолюк, О. Супруненко, О.Майборода, С. Григор'єв. – Одеса: ВА, 2021. – 364 с.
13. Посібник. Щодо застосування озброєння іноземного виробництва у Збройних Силах України (інструкції з використання). Частина 1 (стрілецьке озброєння). ВП 7-(01).03.01.
14. Посібник. Щодо застосування озброєння іноземного виробництва у Збройних Силах України (інструкції з використання). Частина 2 (протитанкове озброєння). ВП 7-(01).03.01.
15. Навчальний посібник «Мінна безпека та протидія саморобним вибуховим пристроям» – Л.: НАСВ, 2019 – 365 с.

16. Інженерна підготовка: Навчальний посібник /Д. Окіпняк, А. Баранов, Ю. Баранов, В. Малюк, В. Спільник, Д. Данилов. - Львів: НАСВ, 2022.- 383 с.
17. Шмаль С. Військова топографія. Київ: Редакційно-видавничий центр Збройних Сил України, 2018.
18. Настанова "Тактичний зв'язок" ВКДП 6-110(03).01. Київ: ГШ ЗС України, 2020.
19. Навчальний посібник" Організація військового зв'язку" ВІТІ ім. Героїв Крут, 2021.
20. TCCC Combat Life Saver (TCCC CLS). Observations, Insights and Lessons. Handbook. 2020.
21. Стандарт індивідуальної підготовки СТІ-000Г.21Л "Тактична медицина", затверджений наказом командувача Медичних сил Збройних Сил України від 28.12.2023 № 121.
22. Медичне забезпечення. Вимоги до навчання всіх військовослужбовців з надання допомоги пораненим в умовах бойових дій (STANAG 2122 / AMedP-8.15, "REQUIREMENT FOR TRAINING IN CASUALTY CARE FOR ALL MILITARY PERSONNEL", IDT).
23. Настанова з бойового застосування БпАК класу І у ЗС України (наказ ГК ЗС України від 09.12.2021 №379ДСК).
24. Концепція оснащення військових частин та підрозділів ЗС України безпілотними авіаційними комплексами на період до 2025 року. Наказ Міністерства оборони України від 02.11.2016 № 580.
25. Посібник з вивчення організаційної структури підрозділів сухопутних військ збройних сил російської федерації. – Київ: ГУР МОУ, 2024. – 68 с.
26. Бойова система виживання воїна. Навчальний посібник / Шкурпіт О.М., Фелько М.В., Бачинський В.В. Одеса: ВА м. Одеса, 2018.
27. Касьянов М.А.,Гуляєв В.П. Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю. Луганськ 2006.
28. Теплоухов Б.П. Навчальний посібник " Зброя масового ураження та захист від неї ". К.ВІКНУ, 2008.
29. КОМПЛЕКСНИЙ ПАКЕТ навчальних матеріалів для викладання заняття на тему «Міжнародне гуманітарне право та його норми про захист жертв війни» у межах базової загальновійськової підготовки https://www.mil.gov.ua/content/MHP/BZVP_KOMPLEKS.pdf
30. Інструкція про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 23.03.2017 року №164. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#Text
31. Кокун О. М. Основи психологічної допомоги військовослужбовцям в умовах бойових дій : метод. посіб. Київ : КНТ, 2023. 148 с.